הלכה · משנה תורה · מפרשים · משנה למלך · ספר עבודה

משנה למלך על משנה תורה, הלכות עבודת יום הכפורים

רבי יהודה רוזאניס

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

משנה למלך על משנה תורה, הלכות עבודת יום הכפורים

רבי יהודה רוזאניס

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/משנה-למלך-על-משנה-תורה-הלכות-עבודת-יום-הכפורים/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה א 4
הלכה ב 4
הלכה ח 4
פרק ב 4
הלכה ב 4
פרק ג 5
הלכה ה 5
פרק ד 5
הלכה א 5
הלכה ב 6
פרק ה 6
הלכה יד 6
הלכה יח 6

פרק א

הלכה א

ושניהם משל כ"ג כו'. ספ"ק דשבועות תניא אשר לו יכול לא יביא ואם הביא כשר ת"ל שוב אשר לו הכתוב שנה עליו לעכב והכי איתא בפ"ה דיומא (דף נ"א) ולא ידעתי למה השמיט רבינו דין זה:

הלכה ב

עבודת כל ט"ו בהמות אלו כו'. מ"ש מרן בשם הרמב"ן דאף ביוה"כ היו פייסות אחת לתרומת הדשן והשני מי מדשן כו'. עיין במ"ש התוספות פרק ט' דזבחים (דף פ"ח:) ד"ה משום חולשא:

הלכה ח

מכין אותו באצבע צרדה וכו'. במתני' תנן מכין לפניו ועיין בכתבי מהרי"א סי' קנ"ד (א"ה עיין במ"ש הרב המחבר פ"א מה' בית הבחירה הלכה י"ב):

פרק ב

הלכה ב

וטובל ועולה ומסתפג. והנה ספוג זה הוזכר בגמרא במקומות הרבה וכל שמזכיר טבילת כ"ג קתני עלה ומסתפג ולא ראיתי למפרשים אם ספוג זה הוא חיוב או אורחא דמלתא נקט דמסתמא כל הטובל מסתפג לאחר טבילה. ומדברי רבינו דקאמר ומסתפג משמע דחיובא הוא. ונראה דחיוב זה הוא משום דקי"ל דאפי' נימא אחת או עפר אם היתה בין בשר לבגד הרי זו חציצה ועבודתה פסולה וכמ"ש רבינו בפ"י מהל' כלי המקדש הל' ו'. ולפי זה יש לחוש שמא בטבילה נדבק בבשרו מעפרירות המים נימא או עפר ומש"ה חייב להסתפג אחר טבילה ואף דנימא דאין לחוש לזה מ"מ הרי כתב רבינו שם בדין ז' שצריך ליזהר שלא תכנס הרוח בשעת עבודה בין בשרו לבגדו עד שיתרחק הבגד מעליו ופשיטא דלא גרעי מים מרוח וא"כ צריך לספוג משום דשמא המים יהיו מבדילים בין הבגד לבשר ומש"ה קאמר רבינו ועולה ומסתפג. האמת דבפ"ק דתמיד מ"א תנן ירד וטבל עלה ונסתפג והתם פשיטא דאורחא דמלתא נקט וזהו שרבינו בפ"ח מהלכות בית הבחירה כשהעתיק משנה זו השמיט הא דעלה ונסתפג יע"ש:

פרק ג

הלכה ה

ומכניס דמן כו'. לא ביאר רבינו ז"ל אם לא נגע הדם בבדי הארון או בכפורת אם עלתה לו הזיה או לא. ומדברי התוס' בפ"ק דזבחים (דף ט"ו) ד"ה אלא חטאת העוף מוכח דלא בעינן שיגע הדם בפרוכת ובין הבדים. ולפ"ז אם נקטעה ידו של מזה עד שלא הגיע הדם לא נפסלה ההזיה משום בעל מום. אבל בהזאת מזבח אם נקטעה ידו קודם שיגיע הדם לאויר המזבח נפסל וכמו שפסק רבינו בפ"ב מהל' פסולי המוקדשין וכן בזריקה אבל לא ראיתי לרבינו שחולק בזה:

פרק ד

הלכה א

ואח"כ מקדש ידיו ורגליו ופושט בגדי זהב וטובל ולובש וכו'. לא ידעתי למה לא כתב רבינו בטבילה זו דפורסין סדין של בוץ בין כ"ג ובין העם וכמ"ש בטבילה ראשונה ובמתני' נאמרה פריסת סדין הלזו בשני מקומות האחת היא בדף ל' שהיא הטבילה הראשונה שהיתה בחול שהיה פושט בגדי חול ובדף ל"ד תנן הביאוהו לבית הפרוה כו' פרסו סדין של בוץ וזו היא הטבילה השניה שהיה פושט בגדי זהב ולובש בגדי לבן. וכמבואר וליכא למימר דס"ל לרבינו דבכל החמש טבילות היה פריסת סדין וכיון דלמדנו בטבילה הראשונה ה"ה לאינך ומש"ה לא הוצרך לבאר דבכל טבילה וטבילה היתה פריסת סדין. משום דנהי דבעיקר פריסת הסדין פשיטא שהיה נוהג בכל הטבילות משום דטעמא דפריסת סדין הוא לפי שגנאי הוא לראות כ"ג כשהוא ערום וכמ"ש רבינו ריש פ"ה מהל' כלי המקדש ומש"ה כשהיה פושט את בגדיו וטובל שהיה ערום היו פורסין סדין ובגמ' לא קא יהבי טעמא אלא למה שהיה של בוץ ולא מדבר אחר אבל עיקר הפריסה הוא מטעמא דכתיבנא ולפי זה פשיטא שדבר זה נוהג בכל הטבילות אבל במה שהיה של בוץ היה צריך רבינו ללמדנו דגם בטבילה שניה היה של בוץ לפי שהיה עולה על הדעת שכיון שכבר הכיר בטבילה ראשונה שעבודת היום בבגדי לבן שוב אין צריך לעשות היכר אחר והיה פורסין סדין ממין שירצה וראיה לזה שהרי עיקר מילתיה דרב כהנא לא אמרה אלא בטבילה שניה וטבילה ראשונה אמרינן בגמרא כדאמר רב כהנא כדי שיכיר כו' ה"נ והתוס' בדף ל"א ד"ה כדאמר הקשו דמ"ש דאמרה למילתיה אסיפא ולא אירשא ותירצו דברישא לא הוצרך לאומרו דפשיטא דצריך היכר כו' וסד"א דכיון דכבר פירשו פעם אחת סדין של בוץ כדי שיכיר סגי בהכי להכי איצטריך רב כהנא

לפרש דתרי היכרי הוו עבדי עכ"ד. ולפי זה יש לתמוה על רבינו דלמה לא ביאר לנו דלא סגי בחד היכרא. ודע דמדברי התוספות נראה דלא היה היכר כי אם בב' טבילות הראשונות אבל בשאר הטבילות לא היה צריך היכר ומדברי רבינו נ"ל דלכל הטבילות היה היכר והיו פורסין סדין של בוץ:

הלכה ב

מ"ש מרן בשם הר"י קורקוס דאיכא למידק דבפרק שלישי כתב על אמצעו של מזבח וכו'. עיין מוהרימ"ט חא"ה סימן ח' ודוק:

פרק ה

הלכה יד

שני שעירי יוה"כ וכו'. כתב מרן ופסק כרב דאמר אין ב"ח נדחים כו'. ועיין לקמן רפ"ד מהל' קרבן פסח הלכה ו'. ועיין בקרבן חגיגה סי' ב':

הלכה יח

היה טריפה פסול וכו'. הקשה הר"ב לח"מ דבפ"ק דחולין ממעטינן טריפה מסברא דאין גורל קובע לעזאזל אלא בדבר הראוי להי' וא"כ קרא למה לי. ונ"ל דאיצטריך להיכא דנטרף אחר הגרלה וכה"ג אמרינן בפ' שני שעירים (דף ס"ג) דאיצטריך קרא למעט בעל מום ומחוסר זמן משעיר המשתלח והתם בפ"ק דחולין בלאו האי קרא פשיט דאזלינן בתר רובא ודוק: סליקו להו הלכות עבודת יום הכפורים בס"ד